

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobce: **D. K.**, zastoupen JUDr. Robertem Vargou, advokátem se sídlem Plzeň, Vlastina 23 proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2013, č. j. DSH/15586/13, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 2014, č. j. 17 A 46/2013 – 42, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce ze dne 30. 7. 2014 proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 6. 2014, č. j. 17 A 46/2013 – 42, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále „stěžovatel“) napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále „krajský soud“) ze dne 30. 6. 2014, č. j. 17 A 46/2013 – 42, kterým krajský soud zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2013, č. j. DSH/15586/13. Tímto rozhodnutím žalovaného bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 19. 8. 2013, č. j. MMP/169250/13, kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), v souvislosti s porušením ust. § 3 odst. 3 písm. a) téhož zákona a dále ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) citovaného zákona, v souvislosti s porušením § 6 odst. 8 písm. a) téhož zákona. Stěžovateli byla uvedeným rozhodnutím Magistrátu města Plzně uložena pokuta ve výši 26 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 13 měsíců; zároveň mu byla rozhodnutím uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Rozhodnutím žalovaného bylo toto rozhodnutí Magistrátu města Plzně změněno tak, že z výroku o vině bylo vypuštěno porušení § 6 odst. 8 zákona o provozu na pozemních komunikacích a naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) citovaného zákona. Výrok o trestu byl změněn tak, že stěžovateli byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců.

Stěžovatel se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku krajského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“). Současně stěžovatel navrhuje zrušení rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí Magistrátu města Plzně. Podáním ze dne 4. 8. 2014 stěžovatel též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil odkazem na vyživovací povinnost k synu M. (nar. X) a jeho matce J. K., s níž žije ve společné domácnosti. Řidičské oprávnění je pro stěžovatele bezpodmínečnou nutností pro výkon zaměstnání; pro získání zaměstnání musel stěžovatel rozšířit své řidičské oprávnění o skupiny C a C1, aby mohl obsluhovat příslušnou mechanizaci (nákladní vůz). Při pravděpodobné délce řízení před Nejvyšším správním soudem by navíc došlo k výkonu převážné části vysloveného zákazu řízení. Pokud by Nejvyšší správní soud vyhověl kasační stížnosti a zrušil napadená rozhodnutí, vedlo by to fakticky k bezdůvodnému potrestání stěžovatele a mimo jiné rovněž ke svévolnému zásahu do práva stěžovatele na svobodu pohybu. Stěžovatel je proto přesvědčen, že nepřiznání odkladného účinku by pro něj znamenalo nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, a zároveň přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Stěžovatel předložil k prokázání svých tvrzení rodný list syna, pracovní smlouvu ze dne 2. 1. 2014, podle níž stěžovatel pracuje jako zahradník s obsluhou mechanizace, a kopii řidičského oprávnění.

Žalovaný se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 15. 9. 2014, v němž uvedl, že sice trvá na správnosti napadených rozhodnutí, ale zároveň podle jeho názoru případným přiznáním odkladného účinku nevznikne žádná újma ani žalovanému ani stěžovateli. Pokud bude kasační stížnost zamítnuta, budou sankce stejně vykonány, pouze s časovým odstupem. Přiznání odkladného účinku tak žalovaný ponechává na úvaze zdejšího soudu.

Nejvyšší správní soud zjistil z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, že stěžovatel se přestupku, za nějž mu byla nyní uložena sankce, dopustil tak, že dne 20. 10. 2012 řídil motorové vozidlo přesto, že měl v té době platnou blokadu řidičského oprávnění z důvodu dosažení 12 bodů. Dechová zkouška na alkohol byla negativní. Stěžovatel při podání vysvětlení dne 20. 10. 2012 uvedl, že rozhodnutí o „vybodování“ obdržel od Magistrátu města Plzně někdy v roce 2011. Proti tomuto rozhodnutí se odvolal, ale rozhodnutí o odvolání neobdržel. Odjel pracovně do Finska, kde byl do srpna 2012. V době jeho nepřítomnosti jej zastupoval jeho právní zástupce pan K. Stěžovatel nevěděl, jaké písemnosti za něj jeho zástupce převzal, ale zmínil se mu, že by měl mít vysloven zákaz řízení. Od kdy do kdy však neví. Stěžovatel rovněž zdůraznil, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného vyplývá, že správní orgány hodnotily míru zavinění stěžovatele na úrovni nevědomé nedbalosti.

Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění s. ř. s. a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 i ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze

pokračování

poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), který by vznikl žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podmínky pro přiznání odkladného účinku tak byly citovanou novelou s. ř. s. zmírněny.

Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů vyplývajících z § 73 odst. 2, ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s., tj. :

1) existenci nepoměrně větší újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly,

2) přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj představoval újmu skutečně závažnou a reálnou, nikoliv újmu pouze hypotetickou a bagatelní.

Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází zejména z povahy věci a z obsahu spisového materiálu a dále mj. i z vyjádření žalovaného, jehož úlohou je ze zákona hájit veřejný zájem na bezpečném provozu na pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud také připomíná závěry svého usnesení ze dne 10. 4. 2013, čj. 6 As 29/2013-80, (in <http://nssoud.cz>), podle něhož „[Při] posuzování žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) týkající se sankce za přestupek spočívající v zákazu řízení motorových vozidel je nutné poměřovat újmu stěžovatele s újmou, která by mohla vzniknout ostatním účastníkům silničního provozu. Nejvyšší správní soud k přiznání odkladného účinku v obdobných případech přistupuje pouze výjimečně, zpravidla je-li na řízení motorového vozidla existenčně závislý stěžovatel nebo jemu blízká osoba.“

V projednávané věci stěžovatel podle názoru Nejvyššího správního soudu dostatečně prokázal hrozící újmu, která je zřejmá z okolností, že stěžovatel potřebuje řidičské oprávnění k výkonu svého povolání a zároveň ke získávání prostředků k plnění vyživovací povinnosti k dalším dvěma osobám. Z vyjádření žalovaného pak nevyplývá, že by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel se evidentně musel dopustit určitého počtu přestupků v dopravě, jestliže dosáhl limitu 12 bodů. Ve vztahu k újmě, která by mohla vzniknout ostatním účastníkům silničního provozu, přesto ve prospěch stěžovatele, a v kontextu okolností této věci, zohlednil rovněž skutečnost, že stěžovatel nyní posuzovaným protiprávním jednáním bezprostředně neohrozil ostatní účastníky silničního provozu a navíc ve správním řízení správní orgány vycházely vzhledem k okolnostem případu ze zavinění pouze ve formě nedbalosti nevědomé. Jak vyplývá i z judikatury zdejšího soudu, v případě sankce ve formě zákazu řízení motorových vozidel se k přiznání odkladného účinku přistupuje zpravidla právě v případech, je-li na řízení vozidla existenčně závislý stěžovatel nebo jemu blízká osoba (srov. například výše citované usnesení ze dne 10. 4. 2013, č. j. 6 As 29/2013-80, nebo usnesení ze dne 21. 2. 2013, č. j. 4 As 8/2013 – 19, či usnesení ze dne 24. 2. 2012, č. j. 9 As 6/2012 – 43). O takový případ se v dané věci evidentně jedná.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatelovu argumentaci zásahem do práva na svobodu pohybu považuje za nepřijatelnou, nepatřičnou a zjevně také nepravdivou. V obecné rovině řízení motorového vozidla s uvedeným právem vůbec nesouvisí; v kontextu této věci stěžovateli nic nebrání se pohybovat jinými dopravními prostředky. Stěžovatelova argumentace ve svém důsledku směřuje k absurdní představě o přiznávání odkladného účinku kasační stížnosti (případně již žaloby ke krajskému soudu) v každém případě uložení zákazu řízení motorových vozidel ve správním řízení, a to bez ohledu na zákonné limity a podmínky takového rozhodnutí. Ignorování mimořádné povahy institutu odkladného účinku by bylo v rozporu s právní úpravou i dosavadní judikaturou zdejšího soudu, která v podobných případech připouští přiznání odkladného účinku pouze výjimečně (srov. například již citované usnesení ze dne 10. 4. 2013, č. j. 6 As 29/2013-80).

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že tímto rozhodnutím nijak nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti. O kasační stížnosti stěžovatele bude rozhodnuto později.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu